

บทบรรณาธิการ

คำถ้า ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้เพิกถอนหมายบังคับคดี โจทก์วิภา
จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาให้ศาลมีคำสั่งคืนเงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีฯยัดไว้
ดังนี้ การที่ศาลชั้นต้นสอบถูกและมีคำสั่งให้คืนเงินพิพาทให้แก่จำเลยเอง ชอบหรือไม่
คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกាដี ๖๐๙/๒๕๕๗ ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้เพิกถอนหมาย
บังคับคดี หมายบังคับคดีย่อ้มสินผลบังคับไปในตัว เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงไม่มีอำนาจที่
จะอยัดเงินพิพาทไว้แทนโจทก์อีกด้อไป แม้โจทก์อ้างว่าคดียังไม่ถึงที่สุด แต่คำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์มีผลผูกพันคู่ความทั้งสองฝ่ายที่จะต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์
จนกว่าจะมีคำพิพากษาศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับหรือคงเดิมตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงต้องคืนเงินแก่
จำเลยตามคำร้องของจำเลย แม้จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาว่าไม่มีคำสั่งคืนเงิน แต่
การเสนอคำร้องขอที่เกี่ยวนี้องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา ๗ (๒) บัญญัติให้เสนอต่อศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีตามมาตรา
๓๐๒ ซึ่งก็คือศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นสอบถูก
และมีคำสั่งให้คืนเงินแก่จำเลย จึงชอบแล้ว

คำถ้า จำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้ว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอาการแสตมป์ครอบถัว
หรือไม่ จะยกปัญหาดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นฎีก้าได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกាដี ๒๒๐๘/๒๕๕๕ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย
ประการแรกว่า หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีท้ายฟ้องของโจทก์ปิดอาการแสตมป์ไม่
บริบูรณ์จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ ปัญหาว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอาการ
แสตมป์ครอบถัวหรือไม่แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในศาลล่างทั้งสองและเพียงยกขึ้น
โต้แย้งคัดค้านในชั้นฎีกาก็ตาม แต่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความ
สงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยยอมมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นฎีก้าได้ตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๙ วรรคสอง จำเลยฎีกาว่าหนังสือมอบอำนาจท้าย
ฟ้องปิดอาการแสตมป์ไว้จริง แต่ไม่ได้ชี้ดоказตามที่กฎหมายบัญญัติ คือไม่ได้ลงวันเดือนปีที่

ขีดคร่อม “ไม่ได้ลงลายมือชื่อหรือประทับตรานิติบุคคลไว้บนเอกสารแสดงปืนนั้นเลยขัดต่อ ประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๐๓ นั้น เห็นว่า ประมวลรัชฎากร มาตรา ๑๐๓ นิยามคำว่า ขีดฆ่า หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสดงปืนได้อีก โดยมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้นำแสดงปืนมาใช้อีกอันเป็นการหลีกเลี่ยงค่าอากร เมื่อปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๑ ว่ามีการขีดเส้นคร่อมฆ่าเอกสารแสดงปืนแล้ว แม้จะไม่ได้ลงวันเดือนปีที่ขีดเส้นคร่อมฆ่าเอกสารแสดงปืน และไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้บนเอกสารแสดงปืนนั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการขีดฆ่าที่สมบูรณ์สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายแล้ว จึงรับฟังหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานปลอมเอกสาร ใช้เอกสารปลอมและยักยอก กับให้จำเลยคืนหรือใช้ราคารหรพย์ หากโจทก์ร่วม(ผู้เสียหาย) ถอนคำร้องทุกข้อในความผิดฐานยักยอก คำขอส่วนแพ่งจะตกไปด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยกรรมนิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาภัยกรรมที่ ๒๖๕๐/๒๕๕๗ คดีแพ่งที่เกี่ยวนেื่องกับคดีอาญาที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เมื่อปรากฏว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานยักยอกกระซับไปแล้ว ก็ยอมทำให้คำขอในส่วนคดีแพ่งดังกล่าวของโจทก์เป็นอันตกไป ทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ไม่ได้ให้อำนาจพนักงานอัยการที่ยื่นฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมให้เรียกรหรพย์สินหรือราคางานผู้เสียหายได้บัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยไม่ได้อุทธรณ์ภัยศาสตร์ภัยกรรมมีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๔

คำถาม โจทก์ได้กล่าวมาในคำฟ้องเรื่องที่ขอให้เพิ่มโทษจำเลยแล้ว แต่ไม่ได้อ้างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือ ๙๓ มาในคำขอท้ายฟ้องศาลจะเพิ่มโทษจำเลยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยกรรมนิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาภัยกรรมที่ ๘๔๙๙/๒๕๕๗ โจทก์บรรยายฟ้องว่า ก่อนคดีนี้จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกมีกำหนด ๓ เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑/๒๕๕๒ ของศาลแขวงปทุมวัน พ้นโทษเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมาจำเลย

กลับมากระทำการมิจฉาชีวิตร้ายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษคดีก่อน ทั้งคดีก่อนและคดีนี้จำเลยกระทำการมิจฉาชีวิตร้ายไม่ต่างกว่าสิบแปดปี และมิใช่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ขอศาลได้โปรดเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมาย ถือได้ว่าโจทก์มีความประ伤ค์ขอให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เข็ดหลาบ และโจทก์ได้กล่าวมาในคำฟ้องเรื่องที่ขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่งแล้ว ทั้งจำเลยได้ให้การยอมรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษเท่ากับจำเลยยอมรับว่าเคยกระทำการมิจฉาชีวิตในคดีอาญาดังกล่าวมาแล้วและมากกระทำการมิจฉาชีวิตร้ายซึ่งเป็นกรณีที่อาจเพิ่มโทษได้หนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ แต่ฟ้องโจทก์มิได้มีคำขอท้ายฟ้องระบุให้ชัดว่าประ伤ค์ให้เพิ่มโทษตามมาตราใด ต้องตีความให้เป็นคุณแก่จำเลยว่าโจทก์ประ伤ค์ให้เพิ่มโทษจำเลยตามมาตรา ๙๒

บทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษผู้กระทำการมิจฉาชีวิตร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ ไม่ใช่เป็นมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดจึงไม่มีอยู่ในบังคับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๙ (๖)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๔๐๖/๒๕๔๘ วินิจฉัยเช่นกัน

คำตาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๙ แต่บรรยายฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิดดังกล่าว คงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทดาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖ เท่านั้น หากศาลไตรส่วนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๐๑๘/๒๕๕๘ โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการโฆษณา อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙ แม้โจทก์จะแนบหนังสือที่มีข้อความหมิ่นประมาทโจทก์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ได้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวไปยังบุคคลที่ปรากฏในหนังสือนั้นมาท้ายคำฟ้องด้วยดังที่โจทก์ฎีกา ก็ไม่ทำให้ฟ้องของโจทก์ที่ไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการโฆษณา เป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙

ได้ และที่โจทก์ขอให้ลงโทษตามมาตรา ๓๙๘ มาด้วยก็ตาม ศาลก็ไม่อาจพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ตามที่โจทก์บรรยายมา ในพ้องจึงไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๘ คงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามมาตรา ๓๙๖ เท่านั้น ซึ่งในความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี จึงเป็นคดีซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๓ ทวิ เมื่อโจทก์อุทธรณ์ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นหมิ่นประมาทโจทก์ มิใช่เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ติชมด้วยความเป็นธรรม และเพื่อป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม ซึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์นั้นชอบแล้ว

คำตาม ต้นฉบับเอกสารอยู่ในจำนวนความของศาลในต่างประเทศ สำเนาเอกสารซึ่งรับรองโดยเจ้าหน้าที่ของศาลดังกล่าวจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยการนิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาภัยการที่ ๑๕๐๖๖/๒๕๕๕ ภัยการของจำเลยข้อที่ว่าพยานเอกสารของโจทก์คือเอกสารหมาย ๑. ๑ ถึง ๑. ๓ และ ๑. ๕ ถึง ๑. ๙ เป็นเพียงสำเนาเอกสารที่รับรองโดยเจ้าหน้าที่ของศาลครอบครัวแห่งรัฐนิวยอร์ก จำเลยไม่ได้รับรองว่าถูกต้อง และเอกสารดังกล่าวไม่ได้รับรองโดยรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนกหรือผู้รักษาการแทน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๓ (๑) และ (๓) จึงรับฟังไม่ได้นั้น เห็นว่า ต้นฉบับเอกสารดังกล่าวอยู่ในจำนวนความของศาลครอบครัวแห่งรัฐนิวยอร์ก ซึ่งศาลดังกล่าวต้องเก็บรักษาไว้ โจทก์จึงไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารดังกล่าวมาอ้างเป็นพยานได้ อันเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๓ (๒) ที่ให้ศาลรับฟังสำเนาเอกสารดังกล่าวได้ ตามคำร้องคัดค้านของจำเลยลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ ก็รับว่าสำเนาเอกสารดังกล่าวได้รับรองโดยเจ้าหน้าที่ของศาลดังกล่าวแล้ว สำเนาเอกสารดังกล่าวจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ